Volební mezidobí – úvodní poznámky

Volby do zastupitelstev obcí 2026

- Pevný termín voleb – **pátek 9. 10. a sobota 10. 10. 2026**.
- Právní úprava pro volební orgány a kandidující subjekty – zákon o správě voleb (88/2024 Sb.) a zákon o volbách do zastupitelstev obcí (491/2001 Sb., ve znění od 1. 1. 2026).
- Volební mezidobí se řídí zejména zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích.
- Registračním úřadem **už jen POÚ** (ruší se nesystémové zařazení OÚ se dvěma odbory).

Volební mezidobí

- „technický“ pojem, který však zákon o obcích nepoužívá
- **období ode dne voleb do zastupitelstva obce do zvolení nových obecních orgánů**
- ne však vždy musí jít jen o období do ustavujícího zasedání zastupitelstva obce, které časově obvykle s ustavením nových obecních orgánů splývá,
- termín voleb do zastupitelstev obcí je **9. a 10. října 2026** - nově stanoven Ústavou

(Čl. 102 odst. 2 Volební období zastupitelstev je čtyřleté. Volby do zastupitelstev se konají v prvním celém týdnu měsíce října roku, v němž volební období uplyne.)

- dosavadní zastupitelstvo obce zaniká uplynutím prvního dne voleb, tj. uplynutím dne **9. října 2026**

Metodické doporučení k volebnímu mezidobí

Zveřejněno na:

https://mv.gov.cz

Ministerstvo
vnitra

ODBOR VEŘEJNÉ SPRÁVY, DOZORU A KONTROLY

METODICKÉ DOPORUČENÍ K ČINNOSTI ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

6.4

Správa obce v době mezi konáním voleb do zastupitelstva obce a zvolením nových obecních orgánů

(včetně pravidel pro svolání ustavujícího zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce)

Podle právního stavu
k 1. květnu 2026

Metodická pomoc

Zákony o ÚSC

- Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly

  odbordk@mv.gov.cz

  974 816 411

Zákony o volbách

- Odbor voleb

  zejména otázky spojené se vznikem a zánikem mandátu, nastupování náhradníků, slučitelnost funkcí, aj.)

  volby@mv.gov.cz

  974 817 361

Volební mezidobí - orgány spravující obec v době volebního mezidobí

„Pokračování“ dosavadních obecních orgánů

- **Zastupitelstvo obce** - „zaniká“ dnem voleb (mandáty členů ZO zanikají dnem voleb, tedy uplynutím dne 9. října 2026)
- Zákon o obcích počítá s tím, že orgány obce, které jsou voleny zastupitelstvem obce, **i nadále „pokračují“, tedy vykonávají své dosavadní pravomoci,** a to **ve složení ke dni voleb** (tj. ke dni 9. října 2026)
- Tzn., že v obci nadále působí **dosavadní starosta** i **dosavadní místostarosta** (a je-li jich více, všichni místostarostové; **§ 107**) a **dosavadní rada obce** (**§ 102a**)
- Cílem je zachovat činnost dosavadních orgánů obce (vyjma zastupitelstva) v nezměněné podobě

Doba působení dosavadních orgánů obce

Dosavadní starosta a místostarosta vykonávají své pravomoci ode dne voleb

- do zvolení nového starosty nebo místostarosty, (zvolením alespoň jednoho z nich „končí“ dosavadní starosta i místostarosta)
- a jde-li o obec, v níž je volena rada obce, až do zvolení nové rady obce

Dosavadní rada obce působí až

- do zvolení nové rady obce
- nebo do zvolení starosty nebo místostarosty v případě, že se rada obce nevolí.

Za zvolení nové rady obce se považuje zvolení alespoň nadpoloviční většiny počtu členů rady obce, který má být volen, jestliže došlo ke zvolení starosty nebo místostarosty.

Pravomoci dosavadních orgánů obce

- Východisko: **dosavadní orgány mají stejné pravomoci jako přede dnem voleb** (zůstává zachováno i např. delegování pravomocí radou na starostu a výkon pravomocí rady starostou v obcích, v nichž není rada volena…)
- V případě, že *dosavadní starosta* nevykonává své pravomoci (např. zemřel či je v pracovní neschopnosti), **vykonává tyto pravomoci místostarosta** (a je-li jich více pak ten, kdo byl dle § 104 odst. 1 před volbami pověřen zastupitelstvem zastupovat starostu)
- V případě, že soud vyhoví návrhu na neplatnost hlasování nebo voleb anebo neodevzdá-li okrsková komise zápis (= nedošlo ke zvolení zastupitelstva), **rozšiřují se pravomoci rady obce o možnost schválit pravidla rozpočtového provizoria a přijímat rozpočtová opatření (§ 102a odst. 2 a 3)**

… důležité

- výkon pravomocí v době volebního mezidobí není zákonem o obcích chápán jako možnost, ale **jako zákonem uložená povinnost**

- **nelze na funkci rezignovat (vzdát se plnění zákonem uložené povinnosti)**

Volební mezidobí - svolání ustavujícího zasedání zastupitelstva obce

Zákonná úprava

§ 91 odst. 1 zákona o obcích:

Ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce svolává dosavadní starosta po uplynutí lhůty pro podání návrhu soudu na neplatnost voleb nebo neplatnost hlasování tak, aby se konalo do 15 dnů ode dne uplynutí této lhůty, a jestliže byl návrh na neplatnost voleb nebo na neplatnost hlasování podán, do 15 dnů ode dne právní moci rozhodnutí soudu o posledním z podaných návrhů, pokud žádnému z podaných návrhů nebylo vyhověno.

Postup svolání ustavujícího zastupitelstva (I)

- Ustanovení § 91 zákona o obcích váže možnost svolání ustavujícího zasedání na uplynutí lhůty pro podání návrhu na neplatnost voleb nebo hlasování (**důvod**: vyhovění návrhu znamená *nezvolení zastupitelstva)*
- Návrh na neplatnost voleb nebo hlasování se podává **do 10 dnů ode dne vyhlášení výsledků voleb státní volební komisí** (návrh musí být podán u soudu nejpozději v poslední den lhůty do 16:00)
- **1. krok: Dosavadní starosta musí u příslušného krajského soudu ověřit, zda byl podán návrh na neplatnost voleb nebo hlasování**

Termíny: *Ode dne vyhlášení výsledků voleb se počká 10 dní (prvním dnem je den následující) a pak je třeba podání návrhu prověřit. Bude-li výsledek vyhlášen* ***13. 10.,*** *pak je prvním dnem lhůty pro návrh soudu 14. 10. a lhůta končí* ***23. 10. v 16:00.*** *Až poté je na místě prověřovat…*

Postup svolání ustavujícího zastupitelstva (II)

Návrh soudu NEBYL podán:

- Z § 91 plyne, že se zasedání musí konat do **15 dnů** od uplynutí lhůty pro návrh soudu. Ustanovení § 93 odst. 1 však současně ukládá, aby *jakékoli* zasedání bylo „avizováno“ na úřední desce nejméně **7 dní** předem. Tzn., že ustavující zasedání se může konat nejdříve 8. den po uplynutí lhůty pro podání návrhu soudu.
- Svolat zasedání („zveřejnit pozvánku“) proto lze nejdříve po 16. hodině posledního dne lhůty pro návrh soudu, nejpozději však 7. den po uplynutí této lhůty.

Příklad: Výsledek voleb byl vyhlášen 13.10., prvním dnem lhůty pro návrh soudu je 14.10., posledním 23. 10. do 16:00. Bude-li v tento den zjištěno, že návrh soudu nebyl podán, lze svolat zasedání zveřejněním pozvánky nejdříve 23. 10. po 16. hodině a nejpozději (aby nedošlo k porušení zákona) 2. 11. V prvním případě se bude zasedání konat nejdřívější den, tj. 30. 10., ve druhém případě nejpozdější den 9. 11. (15. den po uplynutí lhůty je v sobotu 7. 11., lhůta proto končí až nejbližší následující pracovní den)

Postup svolání ustavujícího zastupitelstva (III)

Návrh soudu BYL podán:

- Zasedání se nesvolává a je třeba vyčkat na rozhodnutí soudu o podaném návrhu (podaných návrzích; soud má 20 dní na rozhodnutí).
- Pokud soud návrhu vyhoví, ke zvolení zastupitelstva nedošlo a konají se opakované volby nebo hlasování. Ustavující zasedání se tudíž nesvolává (a nemůže konat)
- Pokud soud žádnému z návrhů nevyhoví, je nutné svolat zasedání tak, aby se konalo do **15 dnů ode dne právní moci soudního rozhodnutí** (postup identický, nezapomenout na 7 dní pro zveřejnění pozvánky)
- Pozor: usnesení soudu nabývá právní moci zveřejněním na úřední desce, nikoli doručením účastníkům (§ 93 odst. 5 s. ř. s.). Proto byl-li podán návrh, **sledujte http://infodeska.justice.cz**, zde jsou publikována soudní rozhodnutí

Důsledky pochybení

Svoláte dříve, než uplynuly lhůty pro podání návrhu na neplatnost voleb nebo hlasování:

- Pokud soud návrhu nevyhoví, pochybení „nemá žádné právní důsledky“
- Pokud soud návrhu vyhoví, pak se zasedání nemůže konat.

Pokud se však již konalo, jsou jeho rozhodnutí nicotná (zastupitelstvo v důsledku soudního rozhodnutí vůbec nebylo zvoleno). Byla-li tato „rozhodnutí“ již vykonána (např. uzavřena smlouva), může vzniknout povinnost nahradit škodu…

Svoláte později a zasedání se bude konat až po 15 dnech

- Toto porušení § 91 nemá žádné právní důsledky (zjistíte-li, že jste „zapomněli“ svolat ustavující zasedání tak, aby se konalo včas, přesto je svolejte)
- V případě nesvolání zákon o obcích předpokládá, že ustavující zasedání svolá MV

Volební mezidobí - průběh ustavujícího zasedání zastupitelstva obce

Úvodní poznámky

- Ustavující zasedání **zpravidla řídí dosavadní starosta** (jako jeho svolavatel), případně nejstarší člen (nového) zastupitelstva obce (viz ustanovení § 91 odst. 1 ZO)
- V úvodu je třeba složit **slib zastupitelů** (má se tak stát na začátku zasedání, nicméně zda se tak stane ihned po zahájení nebo až po schválení programu či po určení ověřovatelů není rozhodující), **zákon předpokládá též provedení volby starosty, místostarosty a dalších členů rady obce**
- Mandát zastupitele vzniká zvolením (jeho vznik není podmíněn složením slibu; na ten je vázán jen případný zánik mandátu)

Časté dotazy (I)

- **Tajná volba obecních funkcionářů –** je to možné, záleží na rozhodnutí samotných zastupitelů, jakou formu zvolí (pokud nerozhodnou, volba je veřejná).
- **Povinnost ustavit výbory zastupitelstva –** minimálně KV a FV by zvoleny a obsazeny být měly, jinak je porušen § 117 odst. 2 ZO. I pokud by se volba nezdařila, mělo by být zřejmé, že se zastupitelstvo o volbu alespoň pokusilo.
- **Přerušení ustavujícího zasedání –** ZO toto neupravuje, je tedy možné zasedání přerušit. Doporučujeme pak informovat o termínu pokračování, buď dle § 93 odst. 1 ZO (při delším přerušení), či alespoň „operativně“ např. rozhlasem (při kratším přerušení např. do druhého dne).
- **Předání obce novému vedení –** zákonem neupraveno, doporučujeme písemný předávací protokol

Časté dotazy (II)

Zánik mandátu (vzdání se, odmítnutí slibu…)

- V případě **odmítnutí složení slibu (nebo složením s výhradou)** mandát zaniká tímto okamžikem.
- **Rezignace** - Mandát zaniká nejdříve uplynutím dne, kdy byla podána (do konce tohoto dne je zastupitel zastupitelem), nově lze rezignaci vázat na jiný pozdější den.
- **Mandát náhradníka** v obou případech vzniká až dnem následujícím po zániku mandátu předchozího zastupitele
- K **omezení pravomocí zastupitelstva při poklesu zastupitelů pod 5 nebo pod polovinu voleného počtu** dojde, jen nemohou-li na jejich místa nastoupit náhradníci (§ 90). V opačném případě nikoli.

Změny v podání rezignací na mandát člena zastupitelstva obce

Možno určit si datum zániku mandátu.

Lze rezignovat osobně na zasedání.

Starosta není vázán toliko na rezignaci na zasedání.

Zpřesnění forem podání:

- ověřený podpis na listinném podání
- uznávaný elektronický podpis na datové zprávě zaslané na adresu elektronické podatelny obce
- podání z datové schránky

Ustavující zasedání – vybrané otázky

Co dělat když …

nově zvolené zastupitelstvo obce v důsledku podaných rezignací pokleslo pod 5 již před konáním ZO

Svolat zasedání ZO. Ustanovení § 91 odst. 1 zákona o obcích v takovém případě žádnou výjimku nepředpokládá. Na zasedání by přinejmenším měli složit slib zbylí členové zastupitelstva obce a mohou být projednávány další otázky, které nejsou vyloučeny § 90 zákona o obcích.

Co dělat když …

část nových členů zastupitelstva odmítne složit slib

Podle § 55 odst. 2 písm. a) zákona o volbách do zastupitelstev obcí zaniká mandát člena zastupitelstva obce odmítnutím složení slibu nebo jeho složením s výhradou Náhradníkovi však vzniká členství v zastupitelstvu obce až dnem následujícím, jak vyplývá z § 56 zákona o volbách do zastupitelstev obcí. V uvedeném případě proto počet členů zastupitelstva obce poklesl v průběhu ustavujícího zasedání pod pět. Na zasedání by přinejmenším měli složit slib zbylí členové zastupitelstva obce a mohou být projednávány další otázky, které nejsou vyloučeny § 90 zákona o obcích.

Odlišná situace nastane v případě, že na ustavujícím zasedání rezignují tři členové zastupitelstva dle § 55 odst. 2 písm. b) nebo c) zákona o volbách do zastupitelstev obcí, tj. jejich mandát zaniká až uplynutím dne, kdy se koná toto ustavující zasedání. V důsledku toho je zastupitelstvo obce v den ustavujícího zasedání „v plném počtu“, takže nedochází k omezení jeho pravomocí podle § 90 zákona o obcích.

Co dělat když …

se nesejdou na ustavujícím zasedání ZO všichni nově zvolení členové

Zastupitelstvo obce je schopno se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jeho členů. Jestliže při zahájení jednání zastupitelstva obce nebo v jeho průběhu není přítomna nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva obce, ukončí předsedající zasedání zastupitelstva obce. Do 21 dnů se koná jeho náhradní zasedání.

Co dělat když …

zastupitelstvo neschválí program jednání

Neschválení programu ustavujícího zasedání ZO je důvodem pro ukončení zasedání.

Důsledkem je nemožnost volby orgánů obce – bez schváleného programu nelze tyto volby uskutečnit. Po neschválení programu zůstává dosavadní starosta a rada obce až do doby zvolení nového vedení obce.

Nutnost svolání nového zasedání ustavujícího zasedání a to i případně opakovaně.

Co dělat když …

zastupitelstvo nezvolí nového starostu

Zákon o obcích předpokládá v § 91 odst. 1, že na ustavujícím zasedání dojde k volbě starosty a místostarosty.

Pokud se ovšem některého funkcionáře zvolit nepodaří, měla by být taková volba zařazena na další zasedání zastupitelstva obce.

Jestliže ustavující zasedání (v obci bez rady) zvolí starostu a nikoli místostarostu (či opačně) zanikla povinnost dosavadnímu starostovi i místostarostovi vykonávat funkce a obec bude nadále spravovat jen nově zvolený starosta (místostarosta).

Co dělat když …

se zapomene v úvodu zasedání na složení slibu

Na ustavujícím zasedání zastupitelstva obce musí být zařazeno složení slibu členů zastupitelstva obce, nikoli však nutně jako první bod programu či jako „zvláštní bod“, který by předcházel schválení programu. Pokud tedy ustavující zasedání nejdříve schválilo program či jiný bod a až následně přistoupilo ke skládání slibů svých členů, nelze takový postup považovat za odporující zákonu.

Přijatá usnesení nelze v tomto případě považovat za neplatná.

Co dělat když …

se program zasedání zpozdí a je potřebné možné ustavující zasedání přerušit např. do druhého dne

Zákon o obcích neupravuje institut „přerušení zasedání“. Jedná se však o procedurální opatření, které lze považovat v rámci oprávnění zastupitelstva obce stanovit si vlastní pravidla svého jednání za opatření přípustné. Podmínky pro přerušení zasedání by měly být stanoveny jednacím řádem. Pokud taková úprava v jednacím řádu není, lze přijetí daného opatření považovat za součást oprávnění předsedajícího. Jestliže proti jeho opatření některý ze členů zastupitelstva obce vznese „protest“, je třeba, aby zastupitelstvo obce o ta kovém opatření rozhodlo hlasováním. Pokud má dojít k přerušení zasedání do druhého dne (a dále), měla by být v zájmu zajištění veřejnosti přerušeného zasedání zveřejněna informace o tomto opatření na úřední desce.

Volební mezidobí neslučitelnost funkcí správce obce

Neslučitelnost funkcí

Zákon o volbách do zastupitelstev obcí upravuje neslučitelnost funkce člena zastupitelstva obce s některými funkcemi v § 5 odst. 2 a 3.

Podle tohoto ustanovení funkce člena zastupitelstva obce je neslučitelná

- s funkcí vykonávanou zaměstnancem této obce zařazeným do obecního úřadu této obce
- s funkcí vykonávanou zaměstnancem zařazeným do pověřeného obecního úřadu nebo krajského úřadu.
- Funkce člena zastupitelstva obce (...) je neslučitelná podle odstavce 2 pouze za podmínky, že zaměstnanec vykonává přímo státní správu vztahující se k územní působnosti příslušné obce, nebo za podmínky, že jde o zaměstnance jmenovaného starostou, primátorem (...) hejtmanem nebo radou kraje, obce, města (...) .

Neslučitelnost funkcí

Je-li v rámci voleb zvolena členem zastupitelstva obce osoba, jejíž funkce jsou neslučitelné, postupuje zastupitelstvo obce podle § 55 odst. 6 zákona o volbách do zastupitelstev obcí a to tak, že

- na ustavujícím zasedání nevysloví danému členovi zastupitelstva obce zánik mandátu, ale umožní mu, aby do 3 dnů po tomto zasedání učinil právní úkon směřující ke skončení pracovního poměru, který je důvodem neslučitelnosti funkcí.
- Zastupitelstvo obce by pak při zachování uvedené lhůty vyslovilo zánik mandátu až tehdy, pokud by člen zastupitelstva obce nepředložil do 3 měsíců po ustavujícím zasedání zastupitelstva obce příslušnému starostovi doklad o tom, že důvod neslučitelnosti funkcí pominul.

Předání obce

4. Vzor záznamu o předání funkce starosty obce

Záznam o předání obce Lhota nově zvolenému starostovi obce

Předávající: .....
dosavadní starosta obce Lhota

Přebírající: .....
nově zvolený starosta obce Lhota

Předmět předání ke dni 2026:

Předání dokladů vztahujících se k činnosti obce
1. .....
2. .....

Předání razítek obce
1. .....
2. .....

Úřední deska
(dle evidence úřední desky ke dni .....)

Předání písemností
(podle podacího deníku ke dni .....)

Informace o aktuálních záležitostech
1. .....
2. .....

Stav peněžních prostředků obce a majetku obce
1. zůstatek k ..... na bankovním účtu ..... ve výši .....
2. hotovost v pokladně obecního úřadu .....

Předání klíčů od obecního úřadu
1. .....
2. .....

Ostatní záležitosti
1. .....
2. .....

V obci Lhota, dne .....

Předávající: **Přebírající**

....
dosavadní starosta obce nově zvolený starosta obce

106

Předání obce

- Jestliže po ustavujícím zasedání již nebude dosavadní starosta pokračovat ve funkci, je třeba, aby předal obec nově zvolenému vedení.

- V zájmu obou stran je vhodné o předání obce sepsat zápis (protokol), v němž se uvedou předávané písemnosti, stav bankovního účtu a hotovosti v pokladně, stav majetku a další důležité skutečnosti. Součástí je záznam o předání razítek a klíčů od budovy obecního úřadu. Vzor možného záznamu o předání funkce uvádíme v příloze.

- Zákon o obcích způsob ani lhůtu předání funkce dosavadním starostou nově zvolenému vedení obce nestanoví. Vychází přitom z předpokladu dohody a vzájemné kooperace původního a nového vedení obce „ve prospěch obce“. Nadto je v zájmu dosavadního starosty, aby obec nově zvolenému vedení co nejdříve předal, protože až do faktického předání obce je samozřejmě zodpovědný za případnou především majetkovou škodu, která by v důsledku jeho nečinnosti při předání obce vznikla.

Předání obce

- Nelze však samozřejmě vyloučit excesy, při nichž se dosavadní starosta z rozličných důvodů bude předání obce bránit.
- Jestliže takový stav trvá delší dobu, lze přistoupit jako ke krajnímu řešení k faktickému převzetí obce (budovy obecního úřadu), nejlépe za přítomnosti třetí nezávislé osoby (a to i bez přítomnosti původního starosty), s následujícím soupisem dokumentů, stavu pokladny apod. a podle výsledku této „inventury obce“ pak následně původního starostu vyzývat k doplnění chybějících dokumentů či k vysvětlení všech nejasností.
- I zde platí, že je v zájmu původního vedení obce, aby jakoukoli nejasnost co nejdříve odstranilo, protože za případnou škodu vzniklou „maře ním“ předání obce nese plnou odpovědnost.
- Bezprostředně při převzetí obce není nezbytně nutné provádět inventuru majetku (její provedení samozřejmě není podmínkou pro převzetí obce). Je však v zájmu nového vedení obce, aby tuto „inventuru“ provedlo co nejdříve.

Kontakty – svolání zasedání ZO, odměňování

Ministerstvo vnitra, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly

Ředitel odboru: **Ing. Bc. Miroslav Veselý**
Zástupce ředitele odboru: Mgr. Jan Roneš
Adresa: Ministerstvo vnitra ČR, nám. Hrdinů 3, 140 21 Praha 4
Telefon: 974 816 411
Fax: 974 816 816
E-mail: **odbordk@mv.gov.cz**